

به یاد زها حدید، زنی که در هنر معماری نابغه بود!

زها حدید (عراقی- بریتانیایی) زنی که در معماری های مدرن و خارق العاده، سرآمد تمام معماران جهان بود، دو روز پیش در امریکا درگذشت و تمام دوستان و علاقمندان خود را سوگوار ساخت. جا دارد که در غم از دست دادن چنین عجبیه هنری روزگار، در کشورهای که آثار این زن شهرهای شان را زیبایی ابدی بخشیده است، بخصوص بریتانیا و ایتالیا، روسیه و آذربایجان و کوریای جنوبی و غیره، ماتم ملی اعلام میشد و بیرق های این کشورها برای یک روز به حالت نیمه افراشته در می آمد، زیرا او با خلاقیت های هنرمعماری خود، برشکوه و زیبایی های مراکز مدنی و توریستیک کشورهای مذکور سهم جاودانه گرفته است.

زها حدید (۱۹۵۰- ۳۱ مارچ ۲۰۱۶)

زها حدید زنی بود که بر اثر کارهای معماری خارق العاده خود، به دریافت عالی ترین جایزه معماری از انگلستان مفتخر شد. آثار او در انگلستان و ایتالیا و روسیه و کوریای جنوبی و آلمان و آذربایجان برجای ایستاده است که بیدریغ حیرت بینندگان را برمی انگیزاند.

او با استفاده از پیشروترین تکنولوژی های روز، مجموعه آثاری غیر منتظره و مبتکرانه را از خود به جا گذاشته است. بگزارش بی بی سی این زن مبتکر و پیشتاز در معماری روز ۳۱ مارچ ۲۰۱۶، بر اثر سکت قلبی در دریامی امریکا چشم از جهان فرو بست و دوستان خود را به سوگ و ماتم نشانند. نام و یادش گرامی باد!

به نمونه های معماری او در زیر توجه نمایند:

گالری سرپنتاین سکولر، لندن

د پانو شمیره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکې په خیر و لولئ

مرکز فرهنگی حیدر علی اف درباکو (معماری زهاحید)

مرکز فرهنگی باکو (معماری زها حدید زن عراقی)

گزارشگر بی بی سی، این بنا را از جمله ده بنای زیبای جهان نامیده و علاوه میکند که: کف، دیوارها و سقف تالار پر انحنای این مرکز فرهنگی که در سال ۲۰۱۲ افتتاح شد، یک مجتمع بی نظیر را تشکیل می دهد. تاثیر آن جادویی و واقعا خارق العاده است. گو اینکه **زها حدید**، معمار آن، قوانین معمول ساخت و ساز را به دور ریخته و

د پانو شمیره: له ۲ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تلسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

قوانین خاص خویش را کشف کرده و به کار بسته است. در واقع پوسته این تالار که از جنس بلوط سفید ساخته شده و هندسه بسیار پیچیده ای دارد، در یک چارچوب فولادی قرار گرفته است. این به اسکلت آن استحکام لازم را می دهد و در عین حال این احساس را به وجود می آورد که گویا تالار کنفرانس در فضا غوطه ور است. زها حدید از مدت‌ها پیش قصد داشت چنین سبکی از معماری سیال را خلق کند. او با استفاده از جدیدترین فناوری های کامپیوتری در باکو به این هدف رسید. با دیدن این بنا بعید است بتوان به همان شکل سابق به سقف های دیگر نگاه کرد. (bbc) - اول اپریل ۲۰۱۶)

بی بی سی در درباره این زن مبتکر و با استعداد عراقی نوشته است: «زها حدید» [zaha zaha] زها به معنی شگوفه درست است، نه زها، سیستانی] معمار عراقی، بریتانیایی، اولین زنی است که برنده یکی از معتبرترین جوایز معماری در بریتانیا شده است. موسسه سلطنتی معماران بریتانیا از سال ۱۸۴۸ تا امروز، هر سال "مدال سلطنتی معماری" را به یک معمار برجسته معاصر، که دستاوردهایش در ترویج پیشرفت معماری تاثیر عمده گذاشته است، اهدا می کند. از ۱۸۴۷ تا امروز، این اولین بار است که یک زن، مفتخر به دریافت این مدال می شود. در میان برندگان پیشین، می توان به معماران بزرگی از جمله نورمن فاستر در سال ۱۹۸۳، لو کوربوزیه در سال ۱۹۵۳ و فرانک لویدرایت در سال ۱۹۴۱ اشاره کرد.

یکی از داوران این مسابقه، جین دوکان، مدیر موسسه سلطنتی معماران بریتانیایی، است که زها حدید را، "نیروی مقتدر و بانفوذ در معماری بین المللی" خوانده است.

پیتر کوک، داور دیگر این مسابقه، معمار برجسته بریتانیایی و برنده همین مدال در سال ۲۰۰۴، درباره معیارهای انتخاب زها حدید به عنوان برنده می گوید: "اعتماد به نفس و شهامتی که در طراحی شمار قابل توجهی از آثار زها دیده می شود، نه تنها در تنوری بلکه در معماری کاربردی نیز تاثیر عمده ای داشته است."

پیتر کوک که آثار این خانم معمار عراقی تبار را منحصر به فرد و خیره کننده می خواند، خصوصیات طرحهای او را "ترکیبی فوق العاده از نظم فرم، سلیقه و سبک خاص" توصیف میکند که "بی پروا تصویری از حرکت و جاری بودن" را منعکس میکنند.

از مشهورترین آثار زها حدید، می توان به پروژه هایی مثل مرکز آتش نشانی ویترا در آلمان ۱۹۹۴، مرکز قطار سریع السیر ناپل ۲۰۰۶، ترن هوایی در اتریش ۲۰۰۷ و مرکز ورزش های آبی لندن، یکی از ورزشگاه های اصلی المپیک ۲۰۱۰ اشاره کرد.

البته کارنامه کاری زها حدید، تنها محدود به طراحی ساختمان نمی شود بلکه او، رد پای خود را از طراحی ماشین، اسباب خانه و حتی کفش نیز به جا گذاشته است.

زها حدید لقب تشریفاتی "بانو" را در سال ۲۰۱۲ از ملکه الیزابت بریتانیا دریافت کرد. او تا امروز، برنده جوایز متعددی شده، از جمله جایزه بهترین طرح معماری سال ۲۰۱۵ که برای طراحی یک مجموعه فرهنگی در باکو آذربایجان دریافت کرد.

زها حدید در سال ۱۹۵۰ در عراق متولد شد. پس از تحصیل در رشته ریاضیات در دانشگاه آمریکایی بیروت، در سال ۱۹۷۲ برای تحصیل در "ای ای"، مدرسه معماری لندن، راهی بریتانیا شد. پس از فراغت از تحصیل، زها در شرکت معماری استاد سابق خود شروع به کار کرد تا اینکه در سال ۱۹۷۹، دفتر مستقل معماری خود را در لندن راه اندازی کرد. آثار زها حدید ترکیبی از زمین شناسی، مناظر اطراف و ساختمان سازی را در خود منعکس می کنند. («بی بی سی ۱۲ نومبر ۲۰۱۵) برای درک توانایی های معماری خانم زها حدید، به لینکهای ذیل کلیک کنید:

http://www.bbc.com/persian/arts/2016/03/160331_141_zaha_hadid_dies

http://www.bbc.com/persian/arts/2015/11/151112_141_visual_arts_zaha_hadid_award

د پانو شمیره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ